

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 10. julija 2019*

„Predhodno odločanje – Prosto gibanje oseb – Enako obravnavanje – Socialne ugodnosti – Uredba (EU) št. 492/2011 – Člen 7(2) – Finančna pomoč za visokošolski študij – Študenti nerezidenti – Pogoj, povezan z obdobjem, med katerim so njihovi starši delali na nacionalnem ozemlju – Minimalno trajanje pet let – Sedemletno referenčno obdobje – Način izračuna referenčnega obdobja – Datum vložitve prošnje za finančno pomoč – Posredna diskriminacija – Upravičenost – Sorazmernost“

V zadevi C-410/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunal administratif (upravno sodišče, Luksemburg) z odločbo z dne 20. junija 2018, ki je na Sodišče prispela 22. junija 2018, v postopku

Nicolas Aubriet

proti

Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, C. Toader, sodnica, A. Rosas (poročevalec), L. Bay Larsen in M. Safjan, sodniki,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za N. Aubrieta S. Jacquet, avocate,
- za luksemburško vlado D. Holderer, agentka, skupaj s P. Kinschem, avocat,
- za dansko vlado J. Nymann-Lindegren in M. Wolff, agenta,
- za Evropsko komisijo M. Van Hoof in D. Martin, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: francoščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 45 PDEU in člena 7(2) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL 2011, L 141, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Nicolasom Aubrietom (v nadaljevanju: N. Aubriet (sin)) in ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche (luksemburški minister za visoko šolstvo in raziskave), ker so mu luksemburški organi za akademsko leto 2014/2015 zavrnilo dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij v Strasbourg (Francija).

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 7 Uredbe št. 492/2011 določa:

„1. Delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju drugih držav članic zaradi njegovega državljanstva ne sme biti obravnavan drugače kot domači delavci v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, predvsem glede plačila, odpustitve in, če postane brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve.

2. Delavec uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci.

[...]“
- 4 Besedilo člena 7(2) Uredbe št. 492/2011 je enako besedilu člena 7(2) Uredbe Sveta (EGS) št. 1612/68 z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL 1968, L 257, str. 2), kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

Luksemburško pravo

Ureditev pred letom 2014

- 5 Finančna pomoč države za visokošolski študij, ki se v Luksemburgu dodeljuje v obliki štipendije in posojila, zanjo pa se lahko zaprosi ne glede na to, v kateri državi namerava prosilec opravljati visokošolski študij, je bila do leta 2014 urejena z loi du 22 juin 2000 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures (zakon z dne 22. junija 2000 o finančni pomoči države za visokošolski študij) (*Mémorial A 2000*, str. 1106), ki je bil večkrat spremenjen.
- 6 V skladu z zakonom z dne 22. junija 2000, kakor je bil spremenjen z loi du 26 juillet 2010 (zakon z dne 26. julija 2010) (*Mémorial A 2010*, str. 2040), ki je veljal v času dejanskega stanja iz postopka v glavni stvari v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi (C-20/12, EU:C:2013:411), je bila finančna pomoč za visokošolski študij dodeljena vsakemu študentu, sprejetemu na visokošolski študij, ki je bil bodisi luksemburški državljan ali družinski član luksemburškega

državljana in je prebival v Luksemburgu, bodisi je bil državljan druge države članice Evropske unije in je v Luksemburgu prebival kot zaposlena oseba, samozaposlena oseba, oseba, ki ohrani ta status, ali družinski član osebe iz naštetih kategorij, ali je pridobil pravico do stalnega prebivanja.

- 7 Luksemburški sistem finančne pomoči države za visokošolski študij, uveden z zakonom z dne 22. junija 2000, kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 26. julija 2010, je bil s sodbo z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi (C-20/12, EU:C:2013:411), razglašen za nezdržljivega s pravom Unije, zato so bili pogoji za dodelitev te pomoči z loi du 19 juillet 2013 (zakon z dne 19. julija 2013) (*Mémorial* A 2013, str. 3214) spremenjeni. Z zakonom z dne 22. junija 2000, kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 19. julija 2013, je bil za dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij določen bodisi pogoj, da študent prebiva na luksemburškem ozemlju, bodisi pogoj – za študente, ki ne prebivajo na tem ozemlju – da so otroci delavcev, ki so bili ob vložitvi prošnje za finančno pomoč v Luksemburgu zaposleni ali tam opravljali svojo poklicno dejavnost neprekinjeno vsaj pet let.

Zakon z dne 24. julija 2014

- 8 Z loi du 24 juillet 2014 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures (zakon z dne 24. julija 2014 o finančni pomoči države za visokošolski študij) (*Mémorial* A 2014, str. 2188) (v nadaljevanju: zakon z dne 24. julija 2014) je bil spremenjeni zakon z dne 22. junija 2000 razveljavljen.
- 9 Člen 3 zakona z dne 24. julija 2014 o finančni pomoči države za visokošolski študij določa:

„Do finančne pomoči države za visokošolski študij so upravičeni študentje in učenci, opredeljeni v členu 2, v nadaljevanju imenovani ‚študent‘, ki izpolnjujejo enega od teh pogojev:

- (1) so luksemburški državljani ali družinski člani luksemburškega državljana in imajo stalno prebivališče v Velikem vojvodstvu Luksemburg ali
- (2) so državljani druge države članice Evropske unije ali druge države članice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ali Švicarske konfederacije in prebivajo v Velikem vojvodstvu Luksemburg v skladu s poglavjem 2 spremenjenega zakona z dne 29. avgusta 2008 o prostem gibanju oseb in priseljevanju kot zaposlene osebe, samozaposlene osebe, kot osebe, ki so ohranile ta status, ali kot družinski člani osebe, ki spada v eno od navedenih kategorij, ali so pridobili pravico do stalnega prebivanja.

[...]

- (5) za študente, ki ne prebivajo v Velikem vojvodstvu Luksemburg:
  - (a) so delavci, ki so luksemburški državljani ali državljani Evropske unije [...] in so v času vložitve prošnje za finančno pomoč za visokošolski študij v Velikem vojvodstvu Luksemburg zaposleni ali pa tam opravljajo svojo dejavnost, ali
  - (b) so otroci delavca, ki je luksemburški državljan ali državljan Evropske unije [...] in ki je v času, ko študent vloži prošnjo za finančno pomoč za visokošolski študij, v Velikem vojvodstvu Luksemburg zaposlen ali pa tam opravlja svojo dejavnost, če ta delavec še naprej prispeva k vzdrževanju študenta ter je bil v času, ko je študent vložil prošnjo za finančno pomoč za visokošolski študij, v Velikem vojvodstvu Luksemburg zaposlen ali pa je tam opravljal svojo dejavnost vsaj pet let v sedemletnem referenčnem obdobju, ki se izračuna retroaktivno od datuma vložitve prošnje za pridobitev finančne pomoči za visokošolski študij, ali, z odstopanjem, če je oseba, ki ima še naprej status delavca, v času prenehanja svoje dejavnosti izpolnila zgoraj določeno merilo petih let od sedmih.

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 10 N. Aubriet (sin), francoski državljan, rojen leta 1995, v Franciji prebiva pri svojem očetu, Brunu Aubrietu (v nadaljevanju: B. Aubriet (oče)).
- 11 N. Aubriet (sin) se je ob začetku študijskega leta 2014/2015 na visoki šoli v Strasbourg vpisal v program za pridobitev naziva višji tehnik (BTS).
- 12 N. Aubriet (sin) je 29. septembra 2014 pri službi za finančno pomoč pri ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche luxembourgeois (luksemburško ministrstvo za visoko šolstvo in raziskave) zaprosil, naj se mu za akademsko leto 2014/2015 dodeli finančna pomoč države za visokošolski študij, kot je določena z zakonom z dne 24. julija 2014.
- 13 N. Aubriet (sin) je to prošnjo vložil kot otrok delavca, zaposlenega na ozemlju Velikega vojvodstva Luksemburg.
- 14 B. Aubriet (oče), rezident Francije, je namreč obmejni delavec, ki v Luksemburgu od 1. oktobra 1991 z bolj ali manj dolgimi prekinitvami opravlja dejavnost kot zaposlena oseba. Tako je v Luksemburgu med 1. oktobrom 1991 in 30. septembrom 2001 opravljal poklicno dejavnost kot zaposlena oseba deset let. B. Aubriet (oče) je potem, ko je bil do 5. februarja 2002 brezposeln, znova opravljal poklic na ozemlju Luksemburga šest let, in sicer od 6. februarja 2002 do 14. januarja 2008. Med 15. januarjem 2008 in 16. decembrom 2012 je opravljal poklicno dejavnost v Franciji. Po ponovnem opravljanju poklicne dejavnosti v Luksemburgu med 17. decembrom 2012 in 30. septembrom 2014 je znova postal brezposeln po odpovedi delovnega razmerja iz ekonomskih razlogov.
- 15 Luksemburški organi so 5. novembra 2014 prošnjo N. Aubrieta (sin) za finančno pomoč za visokošolski študij v Strasbourg na podlagi člena 3(5)(b) zakona z dne 24. julija 2014 zavrnil, pri čemer so kot razlog navedli, da B. Aubriet (oče) ni opravljal poklicne dejavnosti v Luksemburgu vsaj pet let v sedemletnem referenčnem obdobju, izračunanem retroaktivno od 29. septembra 2014, ko je bila vložena prošnja za finančno pomoč.
- 16 N. Aubriet (sin) je 6. maja 2015 zoper to zavrnitev vložil tožbo pri Tribunal administratif (upravno sodišče, Luksemburg). Postopek s to tožbo je bil po vložitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi (C-238/15, EU:C:2016:949), prekinjen.
- 17 N. Aubriet (sin) se je 1. julija 2016 zaposlil pri luksemburškem delodajalcu, pri katerem je opravil delovno prakso med časom študija. Še naprej prebiva v Franciji.
- 18 B. Aubriet (oče) je ponovno našel zaposlitev v Luksemburgu. V register Centre commun luxembourgeois de la Sécurité sociale (Skupni center za socialno varnost v Luksemburgu) je bil vpisan od 14. septembra 2017 do 29. septembra 2017 in od 16. oktobra 2017 do 15. oktobra 2018.
- 19 V teh okoliščinah je Tribunal administratif (upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je pogoj, ki ga brez upoštevanja kakršnega koli drugega merila povezanosti za študente, ki ne prebivajo v Velikem vojvodstvu Luksemburg, določa člen 3(5)(b) zakona z dne 24. julija 2014, in sicer, da gre za otroke delavcev, ki so bili ob vložitvi prošnje za finančno pomoč v Luksemburgu zaposleni ali pa so tam opravljali svojo dejavnost najmanj pet let v referenčnem sedemletnem obdobju, nujen za uresničitev cilja luksemburškega zakonodajalca, ki je spodbuditi povečanje deleža oseb z visokošolsko izobrazbo?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 20 V uvodu je treba navesti, da čeprav predložitveno sodišče s postavljenim vprašanjem Sodišča formalno ne sprašuje, kakšna je razlaga natančno določene določbe prava Unije, ampak ga zgolj prosi, naj se opredeli glede „nujnosti“ pogoja, ki je z nacionalno zakonodajo naložen študentom, ki ne prebivajo v Luksemburgu, da lahko prejmejo finančno pomoč države za visokošolski študij, s katerim se uresničuje cilj iz te zakonodaje, kar napotuje na načelo sorazmernosti iz prava Unije, ta okoliščina Sodišču ne preprečuje, da temu sodišču poda vse elemente razlage prava Unije, ki so lahko koristni za izdajo sodbe v zadevi, v kateri odloča, najsi se navedeno sodišče v svojih vprašanjih sklicuje na to pravo ali ne.
- 21 Kot namreč izhaja iz ustaljene sodne prakse, mora Sodišče iz vseh elementov, ki jih navede predložitveno sodišče, zlasti pa iz obrazložitve predložitvene odločbe, zbrati elemente navedenega prava, ki jih je treba razložiti ob upoštevanju predmeta spora o glavni stvari (sodba z dne 8. maja 2019, EN.SA., C-712/17, EU:C:2019:374, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 22 Glede tega je iz predložitvene odločbe jasno razvidno, da je vprašanje za predhodno odločanje postavljeno kot nadaljnje poizvedovanje na podlagi sodb z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi (C-20/12, EU:C:2013:411), ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi (C-238/15, EU:C:2016:949), izdanih na podlagi predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki ju je vložilo prav to nacionalno sodišče. Poleg tega se predložitveno sodišče ne v samem vprašanju za predhodno odločanje, ampak v besedilu predložitvene odločbe izrecno sklicuje na pravila v zvezi s prostim gibanjem delavcev in njihovih družinskih članov v Uniji, in sicer na člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 v povezavi s členom 45 PDEU. Nazadnje, navedeno sodišče je zadostno predstavilo razloge, iz katerih se sprašuje o razlagi teh določb prava Unije, in pojasnilo zvezo, ki po njegovem mnenju obstaja med temi določbami in nacionalno zakonodajo, ki se uporablja za spor o glavni stvari.
- 23 Zato je treba postavljeno vprašanje razumeti tako, da se z njim v bistvu želi izvedeti, ali je treba člen 45 PDEU in člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 razlagati tako, da nasprotujeta zakonodaji države članice, s katero je za dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij študentom nerezidentom določen pogoj, da je bil ob vložitvi prošnje za finančno pomoč eden od študentovih staršev zaposlen ali je opravljal dejavnost v tej državi članici vsaj pet let v sedemletnem referenčnem obdobju, izračunanem retroaktivno od datuma vložitve te prošnje za finančno pomoč, pri čemer se ne upošteva nobeno drugo merilo povezanosti, ta pogoj pa v zvezi s študenti, ki prebivajo na ozemlju navedene države članice, ni določen.
- 24 Člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 določa, da delavec, ki je državljan države članice, v drugi državi uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci. Ta določba se uporablja tako za delavce migrante, ki prebivajo v državi članici gostiteljici, kot za obmejne delavce, ki so zaposleni v tej državi članici, vendar prebivajo v drugi državi članici (glej v tem smislu sodbe z dne 27. novembra 1997, Meints, C-57/96, EU:C:1997:564, točka 50; z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi, C-20/12, EU:C:2013:411, točka 37, ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 39).
- 25 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je pomoč, ki je dodeljena za vzdrževanje in usposabljanje zaradi opravljanja univerzitetnega študija za pridobitev poklicne usposobljenosti, za delavca migranta socialna ugodnost v smislu člena 7(2) Uredbe št. 492/2011, na katero se lahko otrok delavca migranta sam sklicuje, če je v skladu z nacionalnim pravom ta pomoč dodeljena neposredno študentu (sodbi z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi, C-20/12, EU:C:2013:411, točki 38 in 40, ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 40).

- 26 Načelo enakega obravnavanja, določeno v členu 45 PDEU in členu 7 Uredbe št. 492/2011, ne prepoveduje samo neposredne diskriminacije na podlagi državljanstva, temveč tudi vse posredne oblike diskriminacije, ki z uporabo drugih razlikovalnih meril dejansko povzročijo enak učinek (glej sodbi z dne 13. aprila 2010, Bressol in drugi, C-73/08, EU:C:2010:181, točka 40, ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 41).
- 27 Z nacionalno zakonodajo iz postopka v glavni stvari je za dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij določen bodisi pogoj, da študent prebiva na luksemburškem ozemlju, bodisi pogoj – za študente, ki ne prebivajo na tem ozemlju – da so otroci delavcev, ki so bili v Luksemburgu zaposleni ali so tam opravljali poklicno dejavnost vsaj pet let v sedemletnem referenčnem obdobju pred vložitvijo prošnje za finančno pomoč. Čeprav se ta pogoj minimalnega trajanja dela uporabi enako za luksemburške državljanke in državljanke drugih držav članic, ni določen za študente, ki prebivajo na luksemburškem ozemlju.
- 28 Takšno razlikovanje na podlagi prebivališča, ki lahko bolj škoduje državljanom drugih držav članic, saj nerezidenti najpogosteje niso državljani te države (glej v tem smislu sodbe z dne 14. junija 2012, Komisija/Nizozemska, C-542/09, EU:C:2012:346, točka 38; z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi, C-20/12, EU:C:2013:411, točka 44, ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 43), pomeni posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva, ki je lahko dopustna samo, če je objektivno upravičena.
- 29 Da bi bila upravičena, mora biti primerna za uresničitev legitimnega cilja in ne sme presehati tega, kar je potrebno za doseg tega cilja.
- 30 Glede tega je treba na prvem mestu navesti, da, kot poudarja luksemburška vlada, je cilj zakona z dne 24. julija 2014 – enako kot zakona z dne 22. junija 2000, kot je bil spremenjen z zakonom z dne 26. julija 2010 – v Luksemburgu občutno povečati število prebivalcev s končano visokošolsko izobrazbo.
- 31 Sodišče pa je že razsodilo, da je cilj spodbujanja visokošolskega študija cilj v splošnem interesu, ki je priznan na ravni Unije, in da se z ukrepi države članice, katerih cilj je zagotoviti visoko raven izobraženosti njenih prebivalcev, uresničuje legitimen cilj, s katerim bi bilo mogoče upravičiti posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva (sodbi z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi, C-20/12, EU:C:2013:411, točki 53 in 56, ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 46).
- 32 Na drugem mestu je treba v zvezi z vprašanjem, ali je pogoj minimalnega trajanja dela pet let ob vložitvi prošnje za štipendijo, kakršen je ta iz zadeve v glavni stvari, primeren za uresničitev tega cilja, opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso pri delavcih migrantih in obmejnih delavcih vstop na trg dela neke države članice načeloma zadostna vključenost v družbo te države, kar jim omogoča, da se tam zanje uporablja načelo enakega obravnavanja v razmerju do domačih delavcev glede socialnih ugodnosti (glej v tem smislu sodbi z dne 14. junija 2012, Komisija/Nizozemska, C-542/09, EU:C:2012:346, točka 65, ter z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi, C-20/12, EU:C:2013:411, točka 63).
- 33 Vključenost se kaže predvsem s tem, da delavci migranti z davki in socialnimi prispevki, ki jih plačujejo v državi članici gostiteljici, ker tam opravljajo dejavnost kot zaposlene osebe, prispevajo k financiranju socialnih politik te države. Zato morajo imeti možnost, da imajo od njih koristi pod enakimi pogoji kot domači delavci (glej v tem smislu sodbi z dne 14. junija 2012, Komisija/Nizozemska, C-542/09, EU:C:2012:346, točka 66, ter z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi, C-20/12, EU:C:2013:411, točka 63).

- 34 Vendar je Sodišče že priznalo, da je nacionalna ureditev, ki je posredno diskriminatorna in s katero se omejuje dodelitev socialnih ugodnosti v smislu člena 7(2) Uredbe št. 492/2011 obmejnim delavcem, ki niso zadostno povezani z družbo, v kateri opravljajo dejavnost, ne da bi tam prebivali, lahko objektivno upravičena (glej sodbi z dne 18. julija 2007, Geven, C-213/05, EU:C:2007:438, točka 26, ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 51).
- 35 Kar natančneje zadeva dodelitev finančne pomoči države za visokošolski študij otrokom delavcev migrantov in obmejnih delavcev, ki niso rezidenti, je Sodišče navedlo, da je to, da so starši zadevnega študenta daljši čas zaposleni v državi članici, ki razdeljuje zaproseno pomoč, lahko ustrezen dokaz dejanske stopnje povezanosti z družbo ali trgom dela te države (sodbi z dne 20. junija 2013, Giersch in drugi, C-20/12, EU:C:2013:411, točka 78, ter z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 55).
- 36 Sodišče je v točki 58 sodbe z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi (C-238/15, EU:C:2016:949), v tem okviru priznalo, da je na podlagi zahteve, v skladu s katero je za to, da so otroci obmejnih delavcev upravičeni do finančne pomoči države za visokošolski študij, potrebno, da je tisti od staršev, ki je obmejni delavec, vsaj pet let delal v državi članici, ki razdeljuje pomoč, mogoče dokazati takšno povezanost teh delavcev z družbo te države in razumno verjetnost, da se bo študent po opravljenem študiju vrnil v državo članico, ki je dodelila pomoč.
- 37 Čeprav je pogoj v zvezi z minimalnim trajanjem dela ob vložitvi prošnje za finančno pomoč, kot je ta v zadevi v glavni stvari, torej primeren za uresničitev cilja spodbujati visokošolski študij in občutno povečati delež prebivalcev Luksemburga s končano visokošolsko izobrazbo, je treba na tretjem mestu preučiti, ali to, da je v členu 3(5)(b) zakona z dne 24. julija 2014 uvedeno sedemletno referenčno obdobje pred vložitvijo prošnje za finančno pomoč, da se izračuna minimalno petletno trajanje dela, ne presega tega, kar je potrebno za uresničitev zelenega cilja.
- 38 Glede tega je treba opozoriti, da je bila v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi (C-238/15, EU:C:2016:949), obravnavano zakonodajo dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij študentom nerezidentom pogojena s tem, da je ob vložitvi prošnje za finančno pomoč eden od njihovih staršev v Luksemburgu delal neprekinjeno vsaj pet let.
- 39 Sodišče je ugotovilo, da je ta zakonodaja vsebovala omejitve, ki je presegala to, kar je bilo potrebno za uresničitev legitimnega cilja povečati število prebivalcev s končano visokošolsko izobrazbo, ker pristojnim organom ni omogočala, da bi dodelili to pomoč, če so starši v obdobju pred vložitvijo prošnje za dodelitev finančne pomoči kljub nekaj kratkim prekinitvam daljši čas delali v Luksemburgu, v obravnavani zadevi skoraj osem let, saj te prekinitve niso mogle pretrgati povezanosti prosilca za finančno pomoč z Velikim vojvodstvom Luksemburg (sodba z dne 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga in drugi, C-238/15, EU:C:2016:949, točka 69).
- 40 V obravnavani zadevi luksemburška vlada trdi, da uvedba sedemletnega referenčnega obdobja v členu 3(5)(b) zakona z dne 24. julija 2014, ki se uporabi za izračun minimalnega petletnega trajanja dela, omogoča prav to, da se upoštevajo kratke prekinitve dela staršev, ki so obmejni delavci, saj zajema položaje, v katerih tisti od staršev, ki je obmejni delavec, od skupaj sedem let dve leti ni delal v Luksemburgu. Nacionalni zakonodajalec naj bi nasprotno imel pravico oceniti, da daljše prekinitve – drugače kot kratke – pretrgajo povezanost obmejnih delavcev in njihovih otrok, ki študirajo, z Luksemburgom in povzročijo, da ta država članica izgubi interes za dodeljevanje pomoči tem študentom. Za skoraj petletno prekinitve dela, kot je ta v primeru B. Aubrieta (oče), naj bilo legitimno mogoče šteti, da ima tak učinek.

- 41 Poleg tega luksemburška vlada meni, da je za to, da uprava, zadolžena za masovni standardizirani postopek, lahko obravnava prošnje za finančno pomoč, treba določiti objektivno in nevtralno merilo, kot je minimalno obdobje dela v določenem referenčnem obdobju, brez upoštevanja vseh drugih meril povezanosti, na podlagi katerih bi bilo mogoče dokazati, da je obmejni delavec zadostno povezan z luksemburško družbo.
- 42 Ta možnost naj bi namreč pomenila, da bi morala uprava, zadolžena za obravnavanje prošenj za finančno pomoč, upoštevati posebne okoliščine posameznega primera in v vsakem primeru posebej preučiti, ali obstaja subjektivni element, torej „zadostne vezi z luksemburško družbo“ delavcev migrantov, ki so v Luksemburgu zaposleni manj kot pet let v sedemletnem referenčnem obdobju. Načela prepovedi diskriminacije in načela sorazmernosti pa naj ne bi bilo mogoče razlagati tako, da od javne uprave, zadolžene za vodenje masovnega standardiziranega postopka, zahtevata takšno presojo.
- 43 Vendar je treba navesti, da je bila v obravnavani zadevi finančna pomoč države za visokošolski študij N. Aubrietu (sin) zavrnjena, čeprav je bil njegov oče v letih, preden je sin vložil prošnjo za finančno pomoč, trajno zaposlen v Luksemburgu dolgo časa, precej več kot pet let. B. Aubriet (oče) je bil namreč davčni zavezanec v Luksemburgu in je plačeval prispevke v sistem socialne varnosti te države več kot 17 let v zadnjih 23 letih, preden je njegov sin vložil prošnjo za finančno pomoč za visokošolski študij, in sicer med letoma 1991 in 2014.
- 44 Vendar B. Aubriet (oče) ne izpolnjuje pogoja minimalnega obdobja dela v referenčnem obdobju, ki je določen v zakonu z dne 24. julija 2014, ker je moral svojo dejavnost v Luksemburgu med 15. januarjem 2008 in 16. decembrom 2012 prekiniti zaradi iskanja zaposlitve v državi, katere rezident je.
- 45 Kot je razvidno iz položaja B. Aubrieta (oče), na podlagi tega, da se upošteva zgolj dejavnost, ki jo je obmejni delavec v Luksemburgu opravljal v sedemletnem referenčnem obdobju pred vložitvijo prošnje za finančno pomoč, ni mogoče celovito presoditi, kako močne so vezi tega obmejnega delavca z luksemburškim trgom dela, zlasti če je bil pred referenčnim obdobjem tam že zaposlen dolgo časa.
- 46 Zato pravilo, kakršno je določeno v nacionalni zakonodaji iz zadeve v glavni stvari, ki za dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij študentom nerezidentom določa pogoj, da je eden od njihovih staršev delal v Luksemburgu vsaj pet let v sedemletnem referenčnem obdobju pred vložitvijo prošnje za finančno pomoč, vsebuje omejitev, ki presega to, kar je potrebno za uresničitev legitimnega cilja povečati delež rezidentov z visokošolsko izobrazbo.
- 47 Na podlagi vseh zgornjih preudarkov je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 45 PDEU in člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 razlagati tako, da nasprotujeta zakonodaji države članice, kakršna je ta iz zadeve v glavni stvari, s katero je za dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij študentom nerezidentom določen pogoj, da je bil ob vložitvi prošnje za finančno pomoč eden od študentovih staršev zaposlen ali je opravljal dejavnost v tej državi članici vsaj pet let v sedemletnem referenčnem obdobju, izračunanem retroaktivno od datuma vložitve te prošnje za finančno pomoč, ker ta zakonodaja ne omogoča, da se dovolj široko upošteva obstoj morebitne zadostne povezanosti s trgom dela v tej državi članici.

Stroški

- 48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 45 PDEU in člen 7(2) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji je treba razlagati tako, da nasprotujeta zakonodaji države članice, kakršna je ta iz zadeve v glavni stvari, s katero je za dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij študentom nerezidentom določen pogoj, da je bil ob vložitvi prošnje za finančno pomoč eden od študentovih staršev zaposlen ali je opravljal dejavnost v tej državi članici vsaj pet let v sedemletnem referenčnem obdobju, izračunanem retroaktivno od datuma vložitve te prošnje za finančno pomoč, ker ta zakonodaja ne omogoča, da se dovolj široko upošteva obstoj morebitne zadostne povezanosti s trgov delu v tej državi članici.

Podpisi